

STEDELIJK GEBIED!

Aan de leden van de gemeenteraad Veldhoven

Uw brief van

Uw kenmerk

Afdeling/Ambtenaar

SGE Secretariaat

Onderwerp

SGE Jaarprogramma 2023

Ons kenmerk

Samenwerking
in het **STEDELIJK GEBIED!**

Datum

14 april 2023

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief informeren wij u over het *Jaarprogramma 2023* van onze samenwerking in het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE). Hierin werken wij samen met acht andere gemeenten op de thema's: Wonen, Economie, Voorzieningen & Evenementen en Ruimte.

Samenhang met de nieuwe Samenwerkingsagenda 2023

Op dit moment is onze nieuwe Samenwerkingsagenda in behandeling bij de negen gemeenteraden in het stedelijk gebied. Dat betekent dat we ons jaarprogramma voor dit jaar nog niet konden baseren op een vastgestelde en geactualiseerde Samenwerkingsagenda. Om toch een relevant en actueel Jaarprogramma te kunnen opstellen, hebben we wel de behandeling van de Samenwerkingsagenda tijdens de regioconferentie van 30 november betrokken bij de voorbereiding. In 2023 is dus sprake van een 'overgangsjaar'. Nog geen jaarprogramma dat rekening houdt met alle nieuwe afspraken, maar wel een eerste koerswijziging.

Brede Welvaart, klimaat en duurzaamheid

Belangrijke verandering die de raadsleden hebben meegegeven ten opzichte van de vorige Samenwerkingsagenda SGE is de extra aandacht voor thema's als Brede Welvaart, klimaat en duurzaamheid. We gaan dit jaar bekijken hoe we deze thema's structureel kunnen verankeren binnen onze jaarprogramma's vanaf 2024.

Ondertussen krijgen duurzaamheid en klimaat een plek binnen de programmering werklocaties. Verder werken de thema's Voorzieningen en Evenementen en Ruimte gezamenlijk aan een 'Dag van de Schaalsprong', waarbij nadrukkelijk aandacht is voor de impact van de schaalsprong op het Sociaal Domein. Het thema Wonen

heeft dit jaar veel aandacht voor urgent woningzoekenden, betaalbaarheid van woningen en Wonen en Zorg. Daarmee krijgen Brede Welvaart en duurzaamheid dus zeker aandacht in ons Jaarprogramma 2023.

Communicatie

Het zwaartepunt van de communicatie over de samenwerking in het Stedelijk Gebied Eindhoven ligt lokaal. Uw portefeuillehouder op het betreffende thema en uw vertegenwoordiger binnen het Bestuurlijk Platform, dat de gezamenlijke visie ontwikkelt en de integraliteit binnen de samenwerking borgt, informeren u als daar aanleiding voor is en u kunt altijd bij hen terecht als u vragen heeft.

Het *Jaarprogramma 2023* en het daarin opgenomen overzicht stelt u als raadsleden concreet in staat zich op de behandeling van onderwerpen voor te bereiden, bijvoorbeeld door de eigen portefeuillehouder om voorinformatie te vragen, er met inwoners over te praten of afstemming te zoeken met collega-raadsleden uit de andere SGE gemeenten. Belangrijke onderwerpen worden namelijk in dezelfde periode in alle raden geagendeerd.

Hieronder vindt u uw vertegenwoordigers:

Thema Economie	Thomas van Broekhoven
Thema Wonen	Caroline van Brakel
Thema Voorzieningen en Evenementen	Thomas van Broekhoven
Thema Ruimte	Caroline van Brakel
Bestuurlijk Platform	Marcel Delhez

Vragen?

Heeft u vragen en/of opmerkingen n.a.v. het jaarprogramma? Neemt u dan contact op met één van uw vertegenwoordigers.

Met vriendelijke groeten,
Namens het Bestuurlijk Platform van het Stedelijk Gebied Eindhoven

Dhr. J.C.J. (Jos) van Bree
(voorzitter)

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

JAARPROGRAMMA

Stedelijk Gebied Eindhoven 2023

Vastgesteld door het Bestuurlijk Platform op 7 april 2023

STEDELIIJK GEBIED!

VOORWOORD

Geachte raadsleden,

De komende jaren staan voor het Stedelijk Gebied Eindhoven in het teken van het uitvoeren van het Verstedelijkingsakkoord. Grote opgaven voor onze regio zijn het realiseren van 62.000 woningen en faciliteren van 72.000 extra arbeidsplaatsen voor 2040, in combinatie met stevige ambities op het gebied van klimaat en brede welvaart. Om die opgaven in goede banen te leiden actualiseerden we afgelopen jaar onze samenwerkingsagenda. Besluitvorming over de Samenwerkingsagenda vindt plaats in het voorjaar van 2023. Ons jaarprogramma anticipeert op de nieuwe samenwerkingsagenda en daarom ontvangt u dit later dan gebruikelijk.

Actuele cijfers en prognoses op het gebied van woningbouw en werklocaties laten zien dat de groei van de Brainportregio nog groter lijkt uit te vallen dan waar we bij het sluiten van het verstedelijkingsakkoord van uit gingen. Dat betekent voor ons als Stedelijk Gebied dat we moeten monitoren wat er gebeurt, onze programmering moeten bijstellen, maar ook oog moeten hebben voor de vraag waar de grenzen liggen aan wat er mogelijk is in onze regio. Kunnen en willen we alle groei faciliteren? De groei zal in ieder geval niet beperkt blijven tot het stedelijk gebied, maar gevolgen hebben voor heel Zuidoost Brabant. Daarom gaan we ook meer samenwerken op het schaalniveau van de Metropoolregio, maar er blijft veel werk aan de winkel voor het Stedelijk Gebied Eindhoven.

U liet uw betrokkenheid zien tijdens de regioconferentie van 30 november 2022. De grote opkomst en het grote aantal wijzigingsvoorstellen en suggesties geven ons als bestuurders kaders en mandaat om op volle kracht vooruit te gaan. Bedankt voor uw steun!

Jos van Bree

Voorzitter Bestuurlijk Platform
Stedelijk Gebied Eindhoven.

Ook namens de andere leden van het Bestuurlijk Platform

Hans Ubachs, Best

Maes van Lanschot, Eindhoven

Martijn de Kort, Helmond

Maarten Houben, Nuenen

Judith Keijzers, Oirschot

Vertegenwoordiger, Son en Breugel

Marcel Delhez, Veldhoven

Marcel Oosterveer, Waalre

STEDELIJK GEBIED!

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD

2

ECONOMIE 6

ONZE SAMENWERKING IN HET STEDELIJK
GEBIED EINDHOVEN

4

WONEN

10

VOORZIENINGEN
EN EVENEMENTEN

14

RUIMTE

17

BIJLAGE 1 ZELFSTANDIGE TAKEN
EN WERKGROEP GREX

23

STEDELIJK GEBIED!

ONZE SAMENWERKING IN HET STEDELIJK GEBIED EINDHOVEN

Wat we willen bereiken binnen onze samenwerking is vastgelegd in onze Samenwerkingsagenda. Deze geactualiseerde agenda wordt in het voorjaar van 2023 ter besluitvorming voorgelegd aan de negen gemeenteraden. We spreken hierin af om ook de komende jaren 'als waren wij één gemeente' samen te werken op de thema's Economie, Wonen, Voorzieningen en Evenementen en het verbindende thema Ruimte. De portefeuillehouders van de thema's zorgen voor de fasering en de inhoudelijke invulling van actieprogramma's uit de samenwerkingsagenda. De uitvoering leggen we jaarlijks vast in een jaarprogramma, dat door de negen colleges wordt vastgesteld.

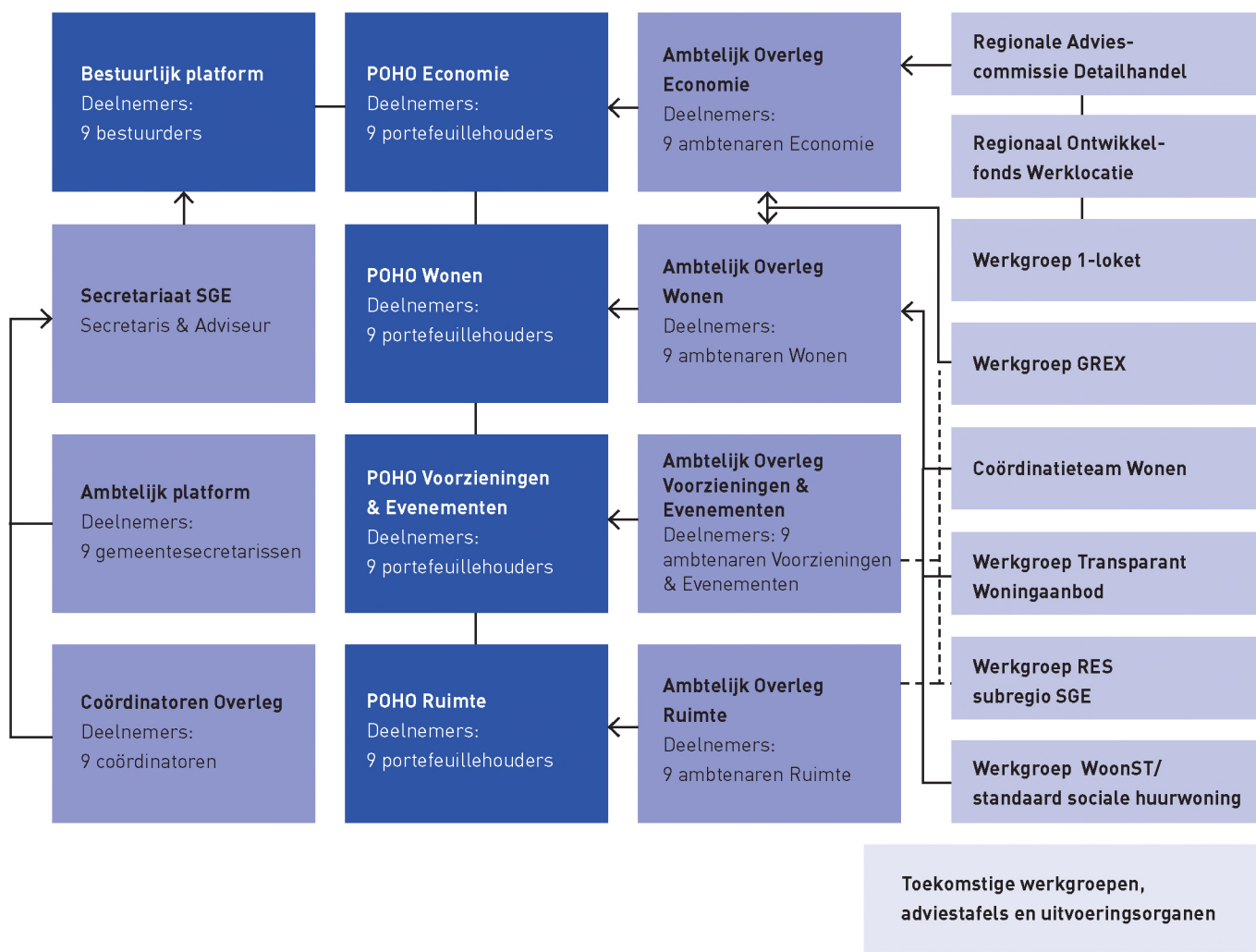
UITVOERINGSARRANGEMENT

Hoe de jaarprogramma's worden uitgevoerd ligt (juridisch) vast in het Uitvoeringsarrangement. In 2023 actualiseren we ons Uitvoeringsarrangement, als uitwerking van de nieuwe Samenwerkingsagenda. Hiervoor onderzoeken we onder meer de mogelijkheden voor een verdergaande ambtelijke samenwerking. Dit gebeurt op advies van zowel het Ambtelijk Platform (de negen gemeentesecretarissen) als de gemeenteraden tijdens de Regioconferentie van november 2022. Belangrijk uitgangspunt blijft dat de ambtelijke ondersteuning bestaat uit medewerkers van de eigen gemeentelijke organisaties, ondersteund door een klein ondersteunend secretariaat.

Totdat het nieuwe Uitvoeringsarrangement door de negen colleges is vastgesteld, blijven we werken vanuit het bestaande Uitvoeringsarrangement. Het organogram van onze samenwerking ziet u op de volgende pagina.

STEDELIJK GEBIED!

Organogram

STEDELIJK GEBIED!

HOOFDSTUK 1

ECONOMIE

INLEIDING

In het Verstedelijkingsakkoord heeft onze regio met Rijk en provincie afgesproken de groei van 72.000 arbeidsplaatsen te faciliteren. Veel van deze arbeidsplaatsen bevinden zich op onze bedrijventerreinen. Aanbod en vraag zijn daar op dit moment niet in balans. Extra aandacht voor kwaliteit en kwantiteit van het aanbod op onze bedrijventerreinen is dan ook noodzakelijk. Uiteraard hebben we daarbij oog voor maatschappelijke ontwikkelingen, behoeften en kansen. We streven naar duurzame groei die bijdraagt aan het welzijn van iedereen in onze regio.

LEDEN VAN HET PORTEFEUILLEHOUDERSOVERLEG ECONOMIE

Jan Boersma (voorzitter),
Son en Breugel

Corine van Overdijk
(vicevoorzitter), Oirschot

Stan van der Heijden,
Best

Stijn Steenbakkers,
Eindhoven

Frans Stravers,
Geldrop-Mierlo

Martijn de Kort,
Helmond

Bertje van Stiphout,
Nuenen

Thomas van Broekhoven,
Veldhoven

Suzan van de Goor-Gelens,
Waalre

STEDELIJK GEBIED!

AFRONDEN VANUIT 2022

Vanuit het jaarprogramma 2022 ontvangt u in het eerste kwartaal:

- Raadsinformatiebrief over de Kantorenbrief SGE 2022
- Raadsinformatiebrief over de tussenevaluatie Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties.

WAT GAAN WE DOEN IN 2023?

A. Regionaal programmeren

1. Herijking Regionale programmering werklocaties SGE

Om te kunnen voldoen aan de behoefte in de markt en de afspraken uit het Verstedelijkingsakkoord actualiseren we de bestaande bedrijventerreinenprogrammering. Binnen het thema Economie heeft dit de hoogste prioriteit in 2023. Onderdeel hiervan is ook de invulling en mogelijke herijking van het financiële arrangement.

Bestuurlijk trekker: Bertje van Stiphout

2. Kwaliteitsverbetering bedrijventerreinen

Voor nieuwe werklocaties stelden we criteria op: Brainport principes en kwaliteitscriteria. De nieuwe werklocaties uit de Programmering werklocaties SGE 2021 vormen slechts 5% tot 10% van het totale areaal aan bestaande terreinen. Aandacht voor de kwaliteit van deze bestaande terreinen is hard nodig. Hiermee stimuleren we duurzaamheid, voorkomen we verloedering en kunnen we kansen voor transformatie beter vormgeven. De ontwikkeling van nieuwe terreinen wordt ook meer verweven met het bestaande areaal. Een deel van de behoefte aan Stedelijke Werkmilieus willen we op bestaande bedrijventerreinen laten landen. In nieuwe afspraken, die we in 2023 maken, bepalen we hoe we omgaan met de kwaliteitsverhoging van de bestaande terreinen. De transformatie naar Stedelijk Werkmilieus maakt hiervan een onderdeel uit. We kijken daarbij naar kansen voor verdichting en verduurzaming. Ook zoeken we aansluiting bij de discussie over het energienetwerk.

We starten met het maken van een scan van de huidige terreinen in onze regio waar we de grootste opgaven en de grootste winsten kunnen behalen. We betrekken daarbij ook inzichten die de gemeenten nu al opdoen in specifieke projecten en delen deze actief binnen de regio. Het gaat hier bijvoorbeeld om De Grote Oogst projecten in de gemeenten Eindhoven, Helmond en Son & Breugel en de pilot Slimme Stedelijke Mix op de Run in Veldhoven.

Bestuurlijk trekker: Stan van der Heijden

STEDELIIJK GEBIED!

3. Onderzoek HTSM sector

Zoals afgesproken in het Verstedelijkingsakkoord laat het SGE vervolgonderzoek uitvoeren naar de kwalitatieve behoefte en groeiperspectieven van de HTSM-sector (High Tech Systemen en Materialen). Daarbij wordt onderzoek gedaan naar de top-20 bedrijven in de HTSM sector in onze regio en hun ketenstructuur.

Bestuurlijk trekker: Bertje van Stiphout

4. Actualiseren regionale detailhandelsvisie

Op advies van de RACD gaven we in 2022 opdracht voor de actualisatie van de detailhandelsvisie: 'Regionale visie op centra'. Doel van de detailhandelsvisie is het realiseren van een optimaal functionerende detailhandels- en voorzieningenstructuur van centrum- en winkelgebieden in het Stedelijk Gebied Eindhoven.

Bestuurlijk trekker: Martijn de Kort

B. Advisering bij huisvestingsvraagstukken

1. Continuering 9voor1

In de projectorganisatie 9voor1 werken negen bedrijfscontactfunctionarissen en Brainport Development samen als 'waren zij één gemeente'. Gezamenlijk behandelen zij huisvestingsvragen van bedrijven. In 2023 lanceert het loket 9voor1 een nieuwe website met een digitaal intakeformulier voor zoekers. Verder levert 9voor1 advies en marktinformatie voor de nieuwe programmering bedrijventerreinen. Ook gaat 9voor1 zorgen voor meer uitwisseling en afstemming over beschikbare ruimte voor bedrijven met de andere subregio's in Zuidoost Brabant.

Bestuurlijk trekker: Thomas van Broekhoven

STEDELIJK GEBIED!

2. Continuering RACD

De Regionale Advies Commissie Detailhandel adviseert de negen gemeenten gevraagd en ongevraagd over detailhandelsvraagstukken. We continueren de RACD in 2023. Een begeleidingscommissie vanuit het RACD is nauw betrokken bij het actualiseren van de regionale detailhandelsvisie.

Bestuurlijk trekker: [Martijn de Kort](#)

3. Maken van de vastgoedmonitor Bedrijfshuisvesting

Ook in 2023 maken we weer de jaarlijkse vastgoedmonitor. Die geeft ons inzicht in de actuele ontwikkelingen op de regionale vastgoedmarkt voor bedrijfshuisvesting. Dit inzicht helpt ons bij het tijdig herkennen van signalen over de druk die ontstaat op de vastgoedmarkt, zodat we hier op kunnen sturen. Het gaat daarbij om onder meer de monitoring van opname- en aanbodcijfers van kantoor- en bedrijfsruimte, voorraadcijfers, cijfers over (resterend) aanbod en verkoop van bedrijfsgrond.

Bestuurlijk trekker: [Suzan van de Goor](#)

C. Regionaal ontwikkelen en samenwerken

1. ROW

In 2023 stimuleren we met het Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties kansrijke ruimtelijke ontwikkelingen door ondernemers op bestaande bedrijventerreinen.

Bestuurlijk trekker: [Jan Boersma en Corine van Overdijk](#)

2. GREX

De werkgroep GREX (grondexploitatie) is een overkoepelende werkgroep voor de thema's Wonen en Economie. In bijlage 1 vindt u een overzicht van de werkzaamheden van de werkgroep GREX. Voor het thema Economie brengt de werkgroep GREX in 2023 de financiële consequenties van de herijking van de programmering werklocaties in beeld. De werkgroep pakt in samenwerking met het AO Economie de invulling en mogelijke herijking van het financiële arrangement op. Ook berekent de werkgroep GREX de bandbreedte van de grondprijzen voor de uitgifte van bouwgrond.

Bestuurlijk trekker: [Frans Stravers](#)

3. Samenwerking met partners

Vanuit het Portefeuillehoudersoverleg Economie leveren we een actieve bijdrage aan andere overlegtafels als dat meerwaarde heeft.

Bestuurlijk trekker: [Jan Boersma](#)

4. Monitor huisvesting arbeidsmigranten

Het bedrijfsleven in het stedelijk gebied heeft arbeidsmigranten hard nodig. De huisvesting van deze groep is vaak niet of zeer slecht geregeld. De Portefeuillehoudersoverleggen Wonen en Economie legden voor 2021-2024 in het Afsprakenkader de ambitie vast om in de regio 4000 humane huisvestingsplaatsen voor arbeidsmigranten te realiseren. Ook in 2023 werken we aan de uitvoering van deze afspraken. Er wordt halfjaarlijks gemonitord.

Bestuurlijk trekker: [Corine van Overdijk](#)

STEDELIJK GEBIED!

HOOFDSTUK 2

WONEN

INLEIDING

De economische ontwikkeling in de Brainport-regio zorgde de laatste jaren voor extra werkgelegenheid en een positief migratiesaldo. Extra woningen zijn daarvoor hard nodig. In het Verstedelijkingsakkoord spraken we af om in het Stedelijk Gebied Eindhoven 62.000 woningen te realiseren voor 2040. Daarbij staat vooral het concretiseren en realiseren van bestaande woningbouwplannen centraal. Onze activiteiten op het thema wonen stemmen we goed af op de activiteiten binnen het nieuwe portefeuillehoudersoverleg Wonen en Ruimte bij de Metropoolregio Eindhoven.

LEDEN VAN HET PORTEFEUILLEHOUDERSOVERLEG WONEN

Caroline van Brakel
(voorzitter), Veldhoven

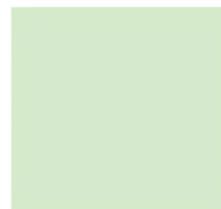
Joep van de Ven
(vicevoorzitter), Oirschot

Stan van der Heijden,
Best

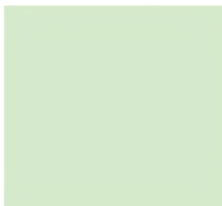
Mieke Verhees,
Eindhoven

Godfried van Gestel
Geldrop-Mierlo

Gaby van den
Waardenburg, Helmond

Wethouder Ruimtelijke
Ontwikkeling,
Nuenen

Jelle de Jong, Son en
Breugel

Suzan van de Goor-Gelens,
Waalre

STEDELIJK GEBIED!

WAT GAAN WE DOEN IN 2023?

A. Uitvoering geven aan 'Visie op Wonen, Woondeal en Verstedelijkingsakkoord'

1. Woondeal 2023

In 2023 sluiten de 21 gemeenten uit Zuid- Oost Brabant, de MRE woningmarktregio, met het Rijk en de provincie Brabant een nieuwe Woondeal. Bij het opstellen van deze Woondeal is het SGE actief betrokken. Na vaststelling zal een uitvoeringsprogramma worden opgesteld en gestart worden met het uitvoeren en monitoren van de gemaakte afspraken.

Bestuurlijk trekker: Gaby van den Waardenburg

2. Versnellen van de woningbouwopgave

In de regionale Visie op Wonen, de Woondeal en het Verstedelijkingsakkoord zijn afspraken gemaakt over het versnellen van de woningbouw in het Stedelijk Gebied Eindhoven. In 2022 zijn we gestart met de uitvoering van een concreet versnellingsplan, met een Flexpool Wonen en Woningbouwversnellers. In 2023 evalueren we deze inzet en besluiten we over continuering en eventueel uitbreiding.

Bestuurlijk trekkers: Caroline van Brakel en Gaby van den Waardenburg

3. WoonST woningen/pilot Gestandaardiseerde sociale huurwoningen

In 2022 startte de bouw van de eerste WoonST woningen. Ook voor 2023 blijft de betaalbaarheid van woningen een belangrijke opgave. In 2023 start daarom een nieuwe aanbesteding voor WoonST-woningen.

Bestuurlijk trekkers: Suzan van de Goor en Mieke Verhees

4. Betaalbaarheid sociaal en middensegment borgen en vergroten.

Het middensegment (zowel koop als huur) is een belangrijke schakel voor het goed functioneren van de woningmarkt. In 2023 maken we nieuwe afspraken over onze gezamenlijke grondprijzensystematiek voor sociale huurwoningen en bespreken we het flankerend beleid.

Bestuurlijk trekker: Stan van der Heijden

STEDELIJK GEBIED!

B. Gezamenlijke woningbouwprogrammeringsafspraken

1. Toetsen woningbouwplannen

Een onafhankelijk Coördinatieteam Wonen toetst woningbouwplannen aan de Brainport Principes. Zo zetten we niet alleen in op kwantiteit, maar ook op kwaliteit en duurzaamheid. Het coördinatieteam toetst ook in 2023 bestemmingsplannen voor uitbreidingslocaties vanaf twaalf woningen, plannen voor inbreidingslocaties vanaf 75 woningen in de grotere kernen (Eindhoven, Helmond, Veldhoven, Best, Geldrop en Mierlo, Nuenen, Son en Breugel, Oirschot, Aalst en Waalre) en plannen voor inbreidingslocaties vanaf 25 woningen in de kleine kernen (Gerwen, Nederwetten, Oost-West- en Middelbeers en Spoordonk).

Bestuurlijk trekkers: [Joep van de Ven](#) en [Caroline van Brakel](#)

2. Monitoren van de woningbouw

In 2022 implementeerden we een nieuwe regionale woningbouwmonitor, zodat de regionale woningbouwproductie te allen tijde kan worden geraadpleegd. De monitor wordt gebruikt als sturingsinstrument voor de woningbouwproductie. Minimaal twee keer per jaar bespreken we de resultaten van de monitor in ons Portefeuillehoudersoverleg Wonen, zodat we indien nodig ook ons programma aan kunnen passen.

Bestuurlijk trekkers: [Joep van de Ven](#)

C. Woonruimteverdeling

1. Vaststellen vernieuwde gezamenlijke huisvestingsverordening

In 2023 moeten alle gemeenten in het stedelijk gebied een nieuwe huisvestingverordening vaststellen. Daarin nemen we binnen het Stedelijk Gebied opnieuw een identiek hoofdstuk 'urgentie' op, op basis van de evaluatie van de uitvoering van de urgentieregeling die in 2022 is uitgevoerd.

Bestuurlijk trekker: [Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling Nuenen en Godfried van Gestel](#)

2. Monitor Arbeidsmigranten

In het Afsprakenkader Huisvesting Arbeidsmigranten is opgenomen dat de negen gemeenten in vier jaar tijd 4000 humane huisvestingsplaatsen faciliteren. Deze ambitie monitoren we halfjaarlijks. Als portefeuillehouders Wonen en Economie gaan we hierover bestuurlijk in gesprek en bespreken de eventueel benodigde vervolgacties.

Bestuurlijk trekker: [Caroline van Brakel](#)

D. Aanvullende samenwerkingsprojecten

1. Samenwerking met partners continueren en uitbouwen

De gezamenlijke agenda met woningcorporaties continueren we in 2023. In de agenda zijn drie pijlers opgenomen: een inclusieve samenleving, duurzaamheid en productie. Aan deze drie pijlers wordt uitvoering gegeven in specifieke projecten. Ook in 2023 trekken we gezamenlijk op in de lobby richting Rijk en provincie. We houden nauwlettend in de gaten welke mogelijkheden het kabinet biedt voor de woningbouwopgave. Voor het aantrekken van eventuele nieuwe impuls gelden naar onze regio trekken we gezamenlijk op.

Bestuurlijk trekkers: [Caroline van Brakel](#)

STEDELIJK GEBIED!

2. Regionale begrippenlijst

De 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant hanteren een gezamenlijke begrippenlijst. Net als ieder jaar, houden we deze 'Regionale Begrippenlijst Wonen' in 2023 tegen het licht. In dit traject wordt ook de verbinding gelegd met de andere subregio's.

Bestuurlijk trekkers: [Suzan van de Goor](#)

3. Wonen en zorg

Alle gemeenten staan aan de lat voor het maken van een Woonzorgvisie. We bespreken met elkaar wat we kunnen leren van elkaar en organiseren een gezamenlijke bijeenkomst tussen de wethouders wonen en de collega's van het sociaal domein.

Bestuurlijk trekker: [Caroline van Brakel en Suzan van de Goor](#)

4. Kennissessies

Om de beperkte ambtelijke capaciteit op het thema Wonen binnen de gemeenten van het Stedelijk Gebied Eindhoven efficiënt te kunnen inzetten is het belangrijk om kennis te delen. Daarvoor organiseren we maandelijks ambtelijke kennissessies.

5. Samenwerking binnen de werkgroep GREX

De Werkgroep GREX is een overkoepelende werkgroep voor de thema's Economie en Wonen. Hierin zijn de gemeentelijk specialisten op het gebied van grondexploitaties verenigd. Ter ondersteuning van het Portefeuillehoudersoverleg Wonen maakt deze werkgroep een overzicht van de diverse grondprijzen in de gemeenten (per segment/type) en de beschikbaarheid van gemeentelijke gronden. Ook maakt de werkgroep een overzicht van het flankerend beleid.

In 2023 wordt de actualisatie van de regionale systematiek voor grondprijzen in de sociale huur afgerond. De werkgroep GREX is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het onderzoek. Tot slot plaatst de werkgroep de grondprijzen voor sociale huur in landelijk perspectief, omdat hier regelmatig onduidelijkheid over is. In bijlage 1 vindt u een overzicht van de aanvullende werkzaamheden van de werkgroep Grex.

Bestuurlijk trekker: [Caroline van Brakel](#)

6. Verduurzamen bestaande woningvoorraad

In de Visie op Wonen is voorgesteld een regionale regeling te ontwikkelen voor de verduurzaming van de woningvoorraad. Hier is tot op heden geen capaciteit voor geweest. In de geactualiseerde Samenwerkingsagenda SGE 2022-2026 is duurzaamheid een belangrijke rode draad door de diverse thema's. Binnen het sociale huursegment is verduurzamen een belangrijke opgave. Minder draagkrachtige inwoners zijn immers afhankelijk van de verhuurder om de energielasten betaalbaar te houden. Ook in de nieuwe woondeal is dit een thema. Daarom gaan we met de woningbouwcorporaties in gesprek over de mogelijkheid van een gezamenlijk actieplan in aanvulling op de bestaande regelingen en afspraken.

Bestuurlijk trekker: [Caroline van Brakel](#)

STEDELIJK GEBIED!

HOOFDSTUK 3

VOORZIENINGEN & EVENEMENTEN

INLEIDING

Gebaseerd op de in 2021 vastgestelde strategie 'Groots!' werken we binnen het thema Voorzieningen en Evenementen aan een hoogstaand en toegankelijk voorzieningenaanbod op het gebied van sport, cultuur en recreatie in het SGE. Dat doen we niet alleen voor de concurrentiepositie van onze regio op het gebied van het aantrekken en behouden van talent, maar vooral ten behoeve van de Brede Welvaart in onze regio.

Economisch maakt de regio een grote sprong, de uitdaging is om de voorzieningen & evenementen te laten meegroeien. We vinden het belangrijk dat alle inwoners hiervan kunnen profiteren zodat de verschillen in de brede welvaart niet verder toenemen. Doel is ook ontmoeting te faciliteren tussen verschillende groepen mensen – zoals praktisch en theoretisch opgeleid, lokale inwoners en internationals, gemeenschappen uit de stedelijke omgeving en die van het ommeland in de sterk groeiende en internationaliserende regio

Voorzieningen en evenementen zijn bij uitstek de plekken waar alle inwoners van onze regio elkaar gelijkwaardig en ongedwongen ontmoeten. Ontmoeting is belangrijk en ligt aan de basis van ons welzijn. Het vermindert eenzaamheid en stimuleert sociale samenhang. Daarnaast zijn sport en recreatie belangrijk om onze inwoners in staat te stellen om in beweging te komen. Wandelend, fietsend of hardlopend onze regio verkennen, doet ons lichaam en brein goed!

STEDELIJK GEBIED!

LEDEN VAN HET PORTEFEUILLEHOUDERSOVERLEG VOORZIENINGEN EN EVENEMENTEN

Stan van der Heijden
(voorzitter), Best

Kees Vortman
(vicevoorzitter), Waalre

Monique Esselbrugge,
Eindhoven

Frans Stravers,
Geldrop-Mierlo

Marita van Lierop,
Helmond

Bertje van Stiphout,
Nuenen

Joep van de Ven,
Oirschot

Jelle de Jong, Son en
Breugel

Thomas van Broekhoven,
Veldhoven

WAT GAAN WE DOEN IN 2023?

A. Stimuleren complementair aanbod

In het Stedelijk Gebied Eindhoven zijn diverse voorzieningen & evenementen complementair aan elkaar; ze vullen elkaar aan. Wij versterken dit samenhangende aanbod graag verder. We organiseren in 2023 enkele klankbordgroepbijeenkomsten met stakeholders in de regio om er achter te komen welke acties we daarvoor kunnen ondernemen.

Bestuurlijk trekker: [Kees Vortman](#)

B. Onderzoek naar locatie grootschalige outdoor evenementen

Uit de verkenning naar een locatie voor een grootschalige (XXL) outdoor evenementenlocatie blijkt dat zo'n terrein tegemoet zou komen aan een behoefte vanuit de markt. In 2023 laten we daarom een verdiepend haalbaarheidsonderzoek doen naar het realiseren van een (schaalbaar) grootschalig evenemententerrein.

Bestuurlijk trekker: [Marita van Lierop](#)

C. Zichtbaar maken cultuurhistorisch aanbod

Onze cultuurhistorie wordt onder meer zichtbaar in onze musea, zeker als zij de handen ineen slaan. In 2023 verkennen we hoe we de samenwerking door musea kunnen ondersteunen, zowel op inhoudelijk niveau als op managementondersteuning.

Bestuurlijk trekker: [Joep van de Ven](#)

STEDELIJK GEBIED!

D. Verwerven financiële middelen

Het realiseren van voorzieningen en evenementen doen we als SGE niet zelf. Wel ondersteunen we graag goede initiatieven. Dat doen we bijvoorbeeld door de in 2022 uitgevoerde subsidiescan toegankelijk te maken voor culturele organisaties en verenigingen. Ook leggen we de verbinding met het MRE, zodat ons thema goed wordt aangesloten op de Regiodeal met het Rijk.

Bestuurlijk trekker: Stan van der Heijden

E. Projecten

1. GLOW

Met de GLOW-organisatie wordt de mogelijkheid bekeken om het evenement uit te bouwen met side-events in de acht regiogemeenten. Daarmee kan GLOW uitgroeien tot het grootste lichtkunstevenement ter wereld!

Bestuurlijk trekker: Frans Stravers

2. Regioradar Eindhoven

Eind 2022 zijn we gestart met gezamenlijke marketing op het gebied van recreatie en evenementen via de Regioradar. In 2023 promoten we de RegioRadar Eindhoven, evalueren we deze en nemen een besluit over de structurele financiering.

Bestuurlijk trekker: Frans Stravers

3. Kunstrouten netwerk

In het kader van de Regiodeal Brainport financieringsregeling regionale voorzieningen zijn diverse kunstwerken in de regio gerealiseerd. In 2023 ontwikkelen we een communicatieconcept om deze kunstwerken aan elkaar te verbinden en bezoekers te trekken.

Bestuurlijk trekker: Bertje van Stiphout

4. Veilig Sporten

De georganiseerde sport zorgt bij uitstek voor ontmoeting tussen alle groepen in de samenleving. Om te zorgen dat alle inwoners kunnen sporten op een sociaal veilig manier, is er een campagne ontwikkeld voor alle SGE gemeenten en de gemeenten daaromheen (SGE +). Bij akkoord van het PoHo wordt deze in 2023 verder uitgerold.

Bestuurlijk trekker: Kees Vortman

STEDELIJK GEBIED!

HOOFDSTUK 4

RUIMTE

INLEIDING

Ons stedelijk gebied is volop in ontwikkeling. De praktijk van vandaag vraagt om gezamenlijke regie op de verstedelijking van ons gebied. Hieraan gaven we medio 2022 invulling met het 'Verstedelijkingsakkoord Stedelijk Gebied Eindhoven', dat we sloten met het Rijk en de provincie. In 2023 werken we aan de realisatie van dit akkoord. Met de afspraken in dit Jaarprogramma geven we hier invulling aan. Dat doen we in goede afstemming met het nieuwe portefeuillehoudersoverleg Wonen en Ruimte binnen de Metropoolregio Eindhoven.

LEDEN VAN HET PORTEFEUILLEHOUDERSOVERLEG RUIMTE

Gaby van den Waardenburg
(voorzitter), Helmond

Mieke Verhees (vice-voorzitter), Eindhoven

Jan Willem Slijper,
Best

Godfried van Gestel,
Geldrop-Mierlo

Wethouder Ruimtelijke
Ontwikkeling, Nuenen

Joep van de Ven,
Oirschot

Jelle de Jong,
Son en Breugel

Caroline van Brakel,
Veldhoven

Peet van de Loo,
Waalre

STEDELIJK GEBIED!

WAT GAAN WE DOEN IN 2023?

A. Uitvoering en monitoren verstedelijkingsakkoord

Voor de zomer ontwikkelen we binnen het Portefeuillehoudersoverleg Ruimte een monitor voor de voortgang van de afspraken in het verstedelijkingsakkoord. De eerste monitor verschijnt 1 jaar na de ondertekening.

We monitoren ook of de gemaakte afspraken voldoende doorwerken binnen de andere SGE-thema's en binnen de thema's die belegd zijn binnen de samenwerking in de Metropoolregio Eindhoven. Indien nodig zorgen we voor verbetering van de integraliteit. Hiermee geven we ook invulling aan de rol van het Portefeuillehoudersoverleg Ruimte als voorportaal voor de programmaraad Smartwayz. De portefeuillehouder Ruimte van Eindhoven is onze vertegenwoordiger in de programmaraad.

Bestuurlijk trekker: [Mieke Verhees](#)

B. Maken van een regionaal ruimtelijk dashboard.

Van een overkoepelend thema als Ruimte wordt gevraagd de interne samenhang en afstemming tussen onze SGE-thema's te versterken en aan te jagen. Om dit concreet vorm te geven ontwikkelen we een regionaal ruimtelijk dashboard, zodat we altijd inzicht hebben in de ruimtelijk relevante ontwikkelingen. Hierdoor wordt het maken van regionaal ruimtelijke afwegingen beter ondersteund. Het geeft gemeenten, andere thema's binnen de samenwerking en partners buiten de samenwerking een eenduidig beeld van onze plannen.

Bestuurlijk trekker: [Godfried van Gestel](#)

C. Ruimtelijke afweging van herijking programmering werklocaties

Om te kunnen voldoen aan de behoefte in de markt aan bedrijfshuisvesting en de afspraken uit het Verstedelijkingsakkoord actualiseren we vanuit het thema Economie de bestaande programmering werklocaties SGE. Het thema Ruimte zorgt daarbij voor een zorgvuldige en integrale ruimtelijke afweging.

Bestuurlijk trekker: [Gaby van den Waardenburg](#)

STEDELIJK GEBIED!

D. Regionale 'Dag van de Schaalsprong'

De afspraken die we hebben gemaakt in het Verstedelijkingsakkoord hebben gevolgen voor de thema's waarop we samenwerken binnen SGE en/of MRE verband. Daarvoor ontwikkelen we een monitor. Maar de impact is breder. Tijdens de Regioconferentie van 30 november 2022 werd door raadsleden nadrukkelijk gevraagd om de verbinding te leggen met thema's als gezondheidszorg en onderwijs. Dat zijn thema's waarop we op dit moment niet in SGE of MRE verband samenwerken, maar waar de gevolgen van verstedelijking de komende jaren zeker merkbaar zullen worden.

Daarom organiseren we in 2023 een conferentie met als werktitel 'Dag van de Schaalsprong'. Naast een bestuurlijk trekker uit het Portefeuillehoudersoverleg Ruimte, zoeken we een bestuurlijk trekker vanuit het Sociaal Domein om gezamenlijk een relevant programma op te stellen.

Thema's waaraan wordt gedacht zijn:

- Gezonde verstedelijking
- Impact van groei op basisvoorzieningen (denk aan het gebruik van kengetallen zoals bij de Utrechtse 'barcode').
- Basis- en voortgezet onderwijs, inclusief speciaal onderwijs.

Bestuurlijk trekkers: [Jelle de Jong \(Ruimte\)](#) en [Kees Vortman \(Voorzieningen en Evenementen/Sociaal Domein\)](#)

E. We trekken gezamenlijk op bij het maken van de bovenlokale Omgevingsagenda en vertegenwoordigen het SGE bij de voorbereiding van de regionale Omgevingsdag

Van buiten wordt er steeds meer een beroep gedaan op de gemeenten in het Stedelijk Gebied Eindhoven om een afgestemd ruimtelijk geluid te laten horen. Een voorbeeld hiervan is de Omgevingsdag die twee keer per jaar op initiatief van de provincie Noord-Brabant wordt georganiseerd. Deze tafel is bedoeld om waar nodig als provincie, waterschap en gemeenten de realisatiekracht te versterken. In dit kader werken we ook aan de regionale ontwikkelstrategie en NOVEX Stedelijk Brabant.

De voorzitter van ons Portefeuillehoudersoverleg Ruimte is lid van het bestuurlijk team dat sturing geeft aan zowel de voorbereiding van het Regionaal Omgevingsoverleg als de totstandkoming van de omgevingsagenda. Ons Portefeuillehoudersoverleg Ruimte vervult een verbindende en coördinerende rol in het proces om als gemeenten in het stedelijk gebied tot de gevraagde gezamenlijke en afgestemde inbreng te komen. Hiervoor leggen we nadrukkelijk ook verbinding met de overige thema's binnen onze samenwerking.

Bestuurlijk trekker: [Gaby van den Waardenburg](#)

STEDELIJK GEBIED!

F. We nemen deel aan het Van Gogh Nationaal Park

Het Van Gogh Nationaal Park is een sterk merk met internationale aantrekkingskracht. Het doel voor de lange termijn is om een toekomstbestendige, integrale en kwalitatief hoogwaardige gebiedsontwikkeling te realiseren met perspectief richting 2030. De gemeenten van het Stedelijk Gebied Eindhoven liggen allemaal binnen het beoogde park en tekenden daarom eind 2020 de samenwerkingsovereenkomst. In 2023 evalueren we de overeenkomst en nemen we een besluit over onze toekomstige deelname.

Bestuurlijk trekker: [Joep van de Ven](#)

G. We werken aan een integrale afweging van het elektriciteitsnetwerk

Veel ambities van onze regio hebben invloed op het elektriciteitsnetwerk. In 2022 zijn urgente problemen op dit onderwerp opgelost, maar voldoende capaciteit op dit netwerk blijft een belangrijke voorwaarde voor onze schaalsproming. Vanuit het thema Ruimte leggen we de verbinding met het bestuurlijk overleg RES van de Metropoolregio Eindhoven (subregio SGE). Als ruimtelijke afwegingen nodig zijn, pakken we dit op binnen het portefeuillehoudersoverleg Ruimte.

Bestuurlijk trekker: [Peet van de Loo](#)

H. De Europese missie 'klimaatneutrale en slimme steden'

Eindhoven en Helmond zijn als duo-stad geselecteerd voor de Europese missie 'klimaatneutrale en slimme steden'. De twee steden krijgen vanuit de Europese Unie ondersteuning om te fungeren als experimenteer- en innovatieplek, met als doel om versneld in 2030 klimaatneutraal te zijn. Deze missie kan ook voor de regio relevant zijn, want stad en regio kunnen elkaar hierbij ondersteunen. In 2023 onderzoeken we hoe de regio hierbij betrokken kan worden en hoe we gezamenlijk kunnen leren van goede initiatieven.

Bestuurlijk trekker: [Gaby van den Waardenburg](#)

STEDELIJK GEBIED!

OVERZICHT RAADSDOSSIER

Dossier	Planning voor gemeenteraden SGE
Samenwerkingsagenda SGE	Q2
Nieuwe huisvestingsverordening met identiek hoofdstuk urgentie	Q4
Regionale detailhandelsvisie	Q3
Programmering bedrijventerreinen	Q1 2024

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

BIJLAGEN

STEDELIJK GEBIED!

BIJLAGE 1: ZELFSTANDIGE TAKEN WERKGROEP GREX

Vennootschapsbelasting

Sinds enkele jaren moeten gemeenten Vennootschapsbelasting (Vpb) afdragen. Met name heeft dit betrekking op de gemeentelijke bouwgrondexploitatie en het gemeentelijk kostenverhaal. De invoering heeft veel impact gehad op de ambtelijke inzet bij gemeenten en op de kosten van gebiedsontwikkeling. Ervaringen hiermee delen de negen gemeenten binnen de werkgroep GREX.

Invoering Omgevingswet en Aanvullingswet grondeigendom

De beoogde inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet is, na meerdere keren uitstel, nu vastgelegd op 1 januari 2024. Na vaststelling van de wetgeving pakt de werkgroep de implementatie gezamenlijk op en deelt ervaringen.

Kennisuitwisseling contracteren met marktpartijen

Door afstemming binnen de werkgroep over contracteren met marktpartijen wordt kennis gedeeld en worden veel inhoudelijke aspecten van gebiedsontwikkeling gezamenlijk (uit)gedragen. Hiervoor is een ambtelijke werkgroep opgericht.

Overzicht grondprijzen, tarieven voor het gemeentelijk kostenverhaal en de parameters voor de gemeentelijke grondexploitatie

De werkgroep GREX houdt een regionaal overzicht bij van deze prijzen, tarieven en parameters en deelt deze met de ambtelijke overleggen en Portefeuillehoudersoverleggen.